

۵ گام اجرایی
عملیات ظرفیت سازی
جبهه میلیونی مردمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قراقران فیهنچی اجتماعی تقرب الیہ اللہ عظیم
معاونت راہبردی جبهه سازی

یک؛ پنج گام اجرایی عملیات ظرفیت سازی جبهه میلیونی مردمی
به کوشش: جمعی از فعالان جبهه‌ی مردمی انقلاب اسلامی

زمستان ۱۴۰۱

۷	پیش‌گفتار
۹	ضرورت شکل‌گیری حرکت عمومی از زبان امام جامعه <small>علیه‌السلام</small>
۱۸	وظایف اصلی حلقه‌های میانی در امر جبهه‌سازی
۲۰	گام مقدماتی: هدف‌گذاری و ترسیم چشم‌انداز
۲۴	گام اول: شناسایی جمع‌های ایمانی
۲۶	گام دوم: گفتمان‌سازی و انگیزه‌بخشی
۳۲	گام سوم: گروه‌سازی و عملیات
۳۸	گام چهارم: توانمندسازی و هماهنگی بین گروه‌ها
۴۲	شبکه‌سازی و عملیات شبکه‌ای
۴۶	ارجاعات

وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ

و قطعاً خداوند کسانی را که یاری او کنند یاری می‌کند.

سوره مبارکه حج، آیه ۴۰

پیش‌گفتار

رهبری معظم انقلاب علیه‌السلام:

... این تمرکز، این ایجاد برنامه‌ی کار، پیدا کردن راهکار، ارائه‌ی راهکار، برنامه‌ریزی به عهده‌ی چه کسی است؟ این به عهده‌ی جریان‌های حلقه‌های میانی است. این، نه به عهده‌ی رهبری است، نه به عهده‌ی دولت است، نه به عهده‌ی دستگاه‌های دیگر است؛ بلکه به عهده‌ی مجموعه‌عایی از خود ملت است ... این‌ها می‌توانند بنشینند، برنامه‌ریزی کنند و هدایت کنند.

(یک سه ۱۳۹۸)

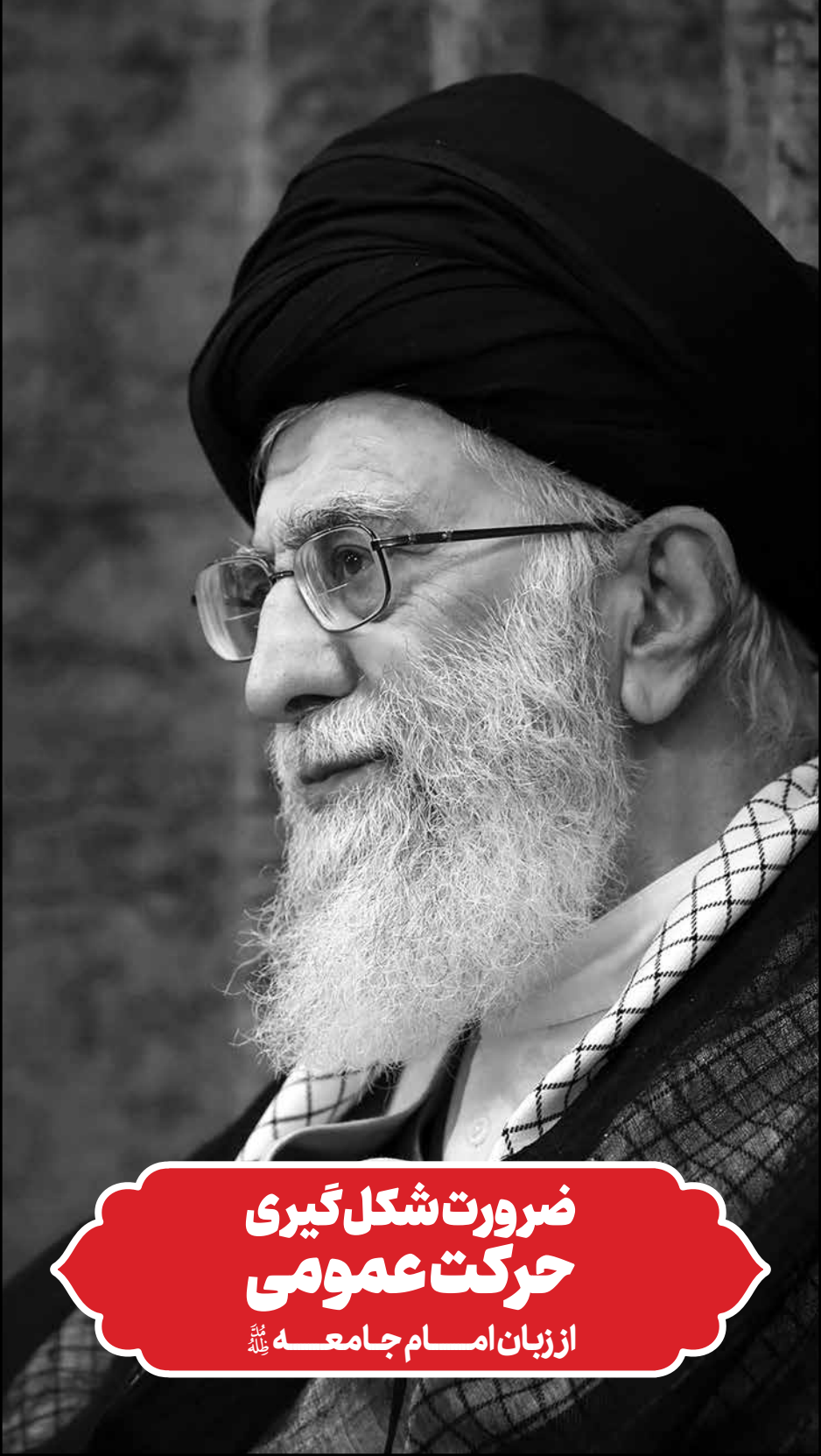
❖ بحمدالله در یک سال اخیر، بخش قابل توجهی از مجربین عرصه‌های جهاد فرهنگی و اجتماعی در سراسر کشور، مأموریت تاریخ‌ساز **حلقه‌های میانی** را بر عهده گرفته‌اند و در جریان‌ها (موضوعات و مناطق مختلف، علم آن را برافراشته‌اند؛ مأموریتی که در پی صدور بیانیه‌ی گام دوم، در سخنرانی «**یک سه نود و هشت**» از سوی رهبر معظم انقلاب علیه‌السلام به عنوان سازوکار تحقق اهداف چشم‌اندازی انقلاب، تعیین و تبیین گردید و محور فعالیت بخش پیشران جبهه مردمی انقلاب، قرار گرفت.

امروز پس از شناسایی و تعیین **حلقه‌های میانی** در سطح شهرستان‌های کشور - به عنوان مهمترین رکن **جبهه‌سازی** مردمی - و در ادامه‌ی سلسله نشست‌های توجیهی برگزار شده در سال جاری، **اکنون فصل عمل و اقدام شما فرارسیده است** تا با تمرکز فعالیت‌ها بر مأموریت مهم **ظرفیت‌سازی** و پیگیری مجدانه‌ی وظایف پنج‌گانه، حرکت عمومی مورد انتظار، سرعت گیرد و بنا به فرموده امام امت، پیشرفت‌ش به سمت اهداف چشم‌اندازهایی انقلاب، ملموس گردد.

در این کتابچه سعی شده با استفاده از تجربیات حلقه‌های میانی فعال در میدان، طی سال‌های اخیر، وظایف شفاف و کاربردی این حلقه‌ها در سطح شهرستان‌ها، در پنج گام اجرایی، تنظیم و جمع‌بندی شود تا عملیات ظرفیت‌سازی برای تشکیل انبوه گروه‌های کوچک مردمی، با هماهنگی و سرعت بیشتری انجام گیرد.

بی‌شک، اهتمام به اجرای گام‌های تشریح شده و تلاش و پیگیری پی‌در پی در جهت پیاده‌سازی آن‌ها، می‌تواند به ایجاد ظرفیت‌های جدید مردمی و تسریع در حرکت عمومی جامعه، بینجامد؛ ان شاء الله.

**ضرورت شکل گیری
حرکت عمومی**

از زبان امام جامعه علیه السلام

مسأله‌ی اصلی ما

❶ مسأله‌ی اصلی ما، مسأله‌ی مردم است؛ حضور مردم، میل مردم، اراده‌ی مردم، عزم راسخ مردم... در همه‌ی تحولات و جنبش‌های گوناگون اجتماعی بزرگ، نقش مردم، نقش معیار است....

هر جایی که مسؤولین کشور توانایی‌های مردم را شناختند و به کار گرفتند، ما موفق شدیم. هر جایی که ناکامی هست، به خاطر این است که ما نتوانستیم حضور مردم را در آن عرصه تأمین کنیم. ما مسائل حل نشده کم نداریم. ●

❷ (رهبر معظم انقلاب علیه السلام - ۱۳۹۰/۰۷/۲۰)

❸ مسأله‌ی اصلی، کلید اصلی، این جا است: «حضور مردم» در همه‌ی مسائل، حل‌کننده‌ی مشکلات است. آن چیزی که حضور مردم را تأمین بکند، مردم را تشویق به حضور در عرصه و در میدان بکند - میدان‌های مختلف مورد ابتلای کشور - مغتنم است و حضور مردم، هیچ جایگزین دیگری ندارد. ●

❹ (رهبر معظم انقلاب علیه السلام - ۱۴۰۰/۰۵/۱۲)

کار وسیع جبهه‌ای

❖ ما اگر بخواهیم در مقابل این جبهه کار کنیم، هم باید تنوع داشته باشیم، هم باید ابتکار داشته باشیم. هم باید انگیزه داشته باشیم، هم باید برنامه داشته باشیم. کارمان هدایت شده باشد و این نمی‌شود، مگر با تشکیل جبهه. این طرف هم بایستی جبهه تشکیل داد. از افراد و حتی مجموعه‌ها به تنهایی کار بر نمی‌آید. باید **یک «کار وسیع جبهه‌ای»** انجام داد. این کار هم جز با **حضور مردم** امکان ندارد. یعنی ابتکارات مردم خیلی از کارها را می‌کند.

❖ (رهبر معظم انقلاب ع - ۱۳۹۲/۰۲/۰۲)

در مقابل فعالیت هزاران نفر از جبهه دشمن علیه مسائل گوناگون ایران، در جبهه‌ی ملت ایران، باید میلیون‌ها نفر آماده‌ی دفاع، ضربه و حمله‌ی متقابل در امور تبلیغاتی و انواع کارهای ممکن برای ملت باشند. ●

❖ (رهبر معظم انقلاب ع - ۱۳۹۸/۱۲/۰۴)

باید یک حرکت عمومی در کشور راه بیفتد

❖ ما به (این) حرکت عمومی به سمت آن چشم انداز، نیاز داریم. **باید یک حرکت عمومی در کشور راه بیفتد.** البته این حرکت وجود دارد، منتها بایستی **انضباط** پیدا کند، **سرعت** پیدا کند و پیشرفتش به سمت آن چشم انداز **محسوس** باشد. این حرکت طبعاً با محوریت جوان متعهد است. جوان‌های متعهد، محور این حرکت اند. ●

❖ (رهبر معظم انقلاب ع - ۱۳۹۸/۰۳/۰۱)

همه مردم آمدند

❶ ... اسباب ظاهری این پیروزی عبارت بود از این که امام، توانست جامعه‌ی کشور را، همه‌ی آحاد مردم و به خصوص، **جوان‌ها** را وارد صحنه کند. در هر حرکتی، در هر کشوری که آحاد مردم وارد میدان بشوند و در میدان بایستند و مقاومت کنند، هدف آن‌ها محقق خواهد شد. ●

❷ امام این هنر بزرگ را، این کار عظیم را توانست انجام بدهد که آحاد جامعه و به خصوص جوان‌ها را وارد میدان کند و این‌ها را در میدان نگه دارد. اصل انقلاب اسلامی نیز متکی به همین حضور مردمی بود. ●
(رهبر معظم انقلاب علیه السلام - ۱۳۹۶/۰۳/۱۴)

❸ در همه‌ی امور اگر مردم وارد میدان شدند، مشکلات حل خواهد شد، گره‌ها باز خواهد شد؛ کما این که اصل انقلاب هم همین جور بود؛ اگر مردم وسط نمی‌آمدند، احزاب و چهره‌های سیاسی و سیاست‌مدارها و سیاست‌بازها هیچ کار نمی‌توانستند بکنند؛ مردم آمدند وسط... کارهای عمومی و اجتماعی‌ای که ارتباط به بدنه‌ی کشور پیدا می‌کند، باید مردم در آن سهیم بشوند و دخیل بشوند. ●
(رهبر معظم انقلاب علیه السلام - ۱۳۹۱/۱۰/۱۱)

جنگ به وسیله‌ی مردم اداره شد

❖ یکی از چالش‌های بزرگی که همان اول انقلاب به سراغ کشور آمد، همین جنگ تحمیلی هشت ساله بود.... **جنگ به وسیله‌ی مردم اداره شد.** هم ارتش و هم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و هم نیروهای گوناگون، متکی به مردم بودند؛ به ایمان مردم، به عشق مردم، به صفای مردم. از خط مقدم تا همه‌ی صفوف عملیاتی، تاپشت جبهه و پشتیبانی، مردم با صفا و صداقتی مثال‌زدنی و فراموش‌نشدنی، برای فداکاری آمادگی داشتند. ●

❖ (رهبر معظم انقلاب علیه السلام - ۱۳۹۰/۰۷/۲۰)

منتظر اقدامات دولت نباشید!

❖ یکی دیگر از تجربه‌های موفق در ایجاد حرکت عمومی، تشکیل نهضت سوادآموزی بود. به فرمان امام خمینی علیه السلام حرکت عمومی نهضت سوادآموزی در کشور به راه افتاد و در مدت کوتاهی و با شعار «ایران را مدرسه کنیم» نرخ بی سوادی در کشور به کمترین میزان رسید. ●

برادران و خواهران ایمانی!

❖ برای رفع این نقیصه‌ی دردآور، بسیج شوید و ریشه‌ی این نقص را از بن برکنید... در مساجد و تکایا با سوادان نوشتن و خواندن را به خواهران و برادران خود یاد دهند و منتظر اقدامات دولت نباشند و در منازل شخصی، اعضای بی سواد را تعلیم کنند و بی سوادان از این امر سر، پیچی نکنند.

من از ملت عزیز امید دارم که با همت والای خود بدون فوت وقت، ایران را به صورت مدرسه‌ای در آورند و در هر شب و روز و در اوقات بی‌کاری، یکی دو ساعت را صرف این عمل شریف نمایند. **پا خیزید که خداوند متعال با شما است.** ●

❖ (بخشی از متن پیام امام خمینی علیه السلام) - (۱۳۵۸/۱۰/۰۷)

امام خامنه‌ای علیه السلام می‌فرمایند:

برای یک حرکت عمومی، این چهار عنصر نیاز است

۱

شناخت صحنه

اولاً نیاز دارد به این که از صحنه یک شناختی وجود داشته باشد؛

۲

جهت‌گیری مشخص

دوماً یک عنصر دیگری که لازم است برای این حرکت، این است که این حرکت باید یک جهت‌گیری مشخصی داشته باشد؛ یک جهت‌گیری منطقی و قابل قبول (به سمت جامعه‌سازی و تمدن اسلامی)

۳

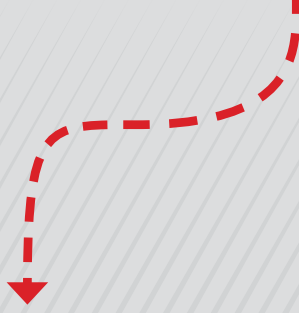
عوامل امیدآفرین

عنصر سومی که [این حرکت] نیاز دارد، این است که یک عامل امیدبخشی باید وجود داشته باشد.

۴

راهکارهای عملی

عنصر چهارم این است که بالاخره در هر برهه‌ای از زمان راهکارهای عملی مورد نیاز است. **خب محل بحث ما این جا است.**

مجموعه‌هایی از خودملت

این [مورد] آخری که مسأله‌ی راهکارهای عملی باشد، احتیاج دارد به هدایت، تمرکز، پیگیری، فعالیت پی‌درپی و لحظه‌به‌لحظه برای این‌که بتواند این کاروان عظیم جامعه را و مهم‌تر از همه جوان‌های جامعه را به پیش ببرد. این کار چه کسی است؟ این تمرکز، این ایجاد برنامه‌ی کار، پیدا کردن راهکار، ارائه‌ی راهکار، برنامه‌ریزی، به عهده‌ی چه کسی است؟ این به عهده‌ی جریان‌های حلقه‌های میانی است.

این،

نه به عهده‌ی دولت است

نه به عهده‌ی رهبری است

نه به عهده‌ی دستگاه‌های دیگر است

● [بلکه] به عهده‌ی مجموعه‌هایی از خودملت است.

◀ (رهبر معظم انقلاب علیه السلام - ۱۳۹۸/۰۳/۰۱)

ورود ساماندهی شدهی
هرچه بیشتر جوانان
به میدان نقش آفرینی
در عرصه‌های مورد نیاز انقلاب

تشکیل، تکثیر و شبکه‌سازی
گروه‌های کوچک خودجوش
و آتش به اختیار مردمی در
موضوعات مختلف

وظایف اصلی حلقه‌های میانی در امر جبهه‌سازی

شبکه‌سازی
و عملیات‌های
شبکه‌ای

ظرفیت‌سازی

ظرفیت‌یابی

با توجه به تأکید رهبری معظم
انقلاب علیه‌السلام بر سرعت بخشی به حرکت عمومی
و این‌که در سال‌های اخیر، عملیات ظرفیت‌یابی تا
حدی پیش رفته است، لازم است در این مقطع زمانی،
تمرکز حلقه‌های میانی روی عملیات ظرفیت‌سازی باشد.

از این رو متن حاضر، گام‌های اجرایی
عملیات **ظرفیت‌سازی** را تشریح می‌کند.

گام اجرایی

عملیات ظرفیت‌سازی

نکته مهم:

گام‌های اول، دوم و سوم برای هر جمعی بایستی تکرار شود. مثلاً در هر ماه برای یک یا دو جمع خاص شناسایی شده، ابتدا نشست گفتمان‌سازی، برگزار شده و سپس فرایند گروه‌سازی داوطلبین هر جمع، انجام می‌شود.

گام مقدماتی

هدف‌گذاری و ترسیم چشم‌انداز

باید هدف گذاری کنیم

❖ برای رسیدن به موفقیت در هر کار تحولی، ابتدای بایست هدف مورد نظر مشخص شده، سپس برای رسیدن به آن هدف، برنامه ریزی لازم صورت گیرد. در برنامه ریزی تحولی برای رسیدن به وضع مطلوب، ترسیم هدف و تعیین فاصله بین وضع موجود تا وضع مطلوب، امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. ●

❖ حضرت آقا ﷺ برای حل مسائل خود در گام دوم، به یک حرکت میلیونی (۱) مردمی نیازمند است؛ باید ظرفیت های موجود در میدان افاده، ده ها برابر (۲) شود و طبق بررسی های میدانی و اشارات صریح رهبر معظم انقلاب ﷺ در حال حاضر صرفاً:

۱ درصد

از ظرفیت جوانان مؤمن و متعهد، فعال است.

فلذا برای عمل به فرمایش معظم له ﷺ مبنی بر سرعت بخشی به شکل گیری حرکت عمومی و ده ها برابر شدن تعداد گروه های موجود مردمی در هر جغرافیا، به یک چشم انداز کمی (۳) و هدف گذاری دقیق با زمان بندی مشخص نیاز داریم. ●

این گونه هدف گذاری می کنیم:

۲۰ درصد از هر جمعیت

بر اساس برآوردها و پیمایش های علمی به طور میانگین ۲۰ درصد جمعیت کشور مستعد کنشگری به صورت جهادی هستند که طبیعتاً از عناصر مؤمن و متعهد انقلابی اند.

جامعه هدف: ۱۰ درصد از هر جمعیت

از آن جا که محوریت حرکت عمومی بر عهده ی جوانانِ متعهد (۱۵ تا ۴۰ سال) است و جمعیت جوان به طور میانگین ۵۰ درصد هر جامعه ای را تشکیل می دهد،

در نتیجه:

۱۰ درصد کل جمعیت هر جغرافیا را می توان جوانانِ مؤمن و متعهدی دانست که قابلیت ایفای نقش محوری در میدان افاده دارند.

تعداد گروه مورد نیاز: یک پنجم از آن ۱۰ درصد

با توجه به اصالت کنشگری مستمر در قالب گروه های کوچک محلی در حرکت عمومی، اگر میانگین اعضای هر گروه مردمی را ۵ نفر در نظر بگیریم، تعداد مطلوب گروه های مردمی در هر جغرافیا، یک پنجم از آن ۱۰ درصد خواهد بود.

فاصله

بین وضع کنونی با وضع مطلوب

❶ پس از انجام عملیات ظرفیت یابی توسط حلقه های میانی، تعداد گروه های موجود و فعال مردمی در میدان مشخص خواهد شد. با آگاهی و اطلاع از تعداد گروه های مردمی موجود و دانستن نسبت آن با تعداد گروه های مردمی مطلوب با توجه به چشم انداز ترسیم شده، می توان فاصله دقیق بین وضع موجود تا وضع مطلوب را تشخیص داد و بر همین اساس بایستی برنامه ریزی و اقدام نمود. ●

یک مثال

❷ شهری ۱۰۰ هزار نفری را در نظر بگیرید.

به صورت تقریبی، ۲۰ درصد از جمعیت این شهر را افراد متعهد مستعد کنشگری مستمر به صورت جهادی تشکیل می دهد (یعنی ۲۰ هزار نفر).

به صورت میانگین، ۵۰ درصد آن جمعیت متعهد را جوانان تشکیل می دهند (یعنی ۱۰ هزار نفر).

اگر میانگین اعضای هر گروه مردمی را ۵ نفر در نظر بگیریم، تعداد مطلوب گروه های مردمی در این جغرافیا، یک پنجم یعنی ۲ هزار گروه محلی خواهد بود.

در صورتی که مجموع گروه های موجود شناسایی شده در عملیات ظرفیت یابی را از تعداد ۲ هزار گروه مطلوب، کسر کنیم، تعداد گروه های مورد نیاز در عملیات

ظرفیت سازی مشخص می گردد. ●

گام اول

شناسایی جمع‌های ایمانی

چرا مخاطب اصلی این مرحله، جوان مؤمن انقلابی است؟

❖ براساس دیدگاه رهبر معظم انقلاب علیه السلام، محور حرکت عمومی جامعه در گام دوم، جوان مؤمن (۴)، متعهد (۵)، انقلابی و حزب الهی است؛ نه هر جوانی. چراکه صرفاً این افراد هستند که بیشترین آمادگی و توان لازم را برای ایفای نقش محوری به صورت داوطلبانه و جهادی در حرکت عمومی مد نظر معظم له به منظور تحقق جامعه‌ی اسلامی و رسیدن به تمدن نوین اسلامی دارند. ●

بسترهای دسترسی به جمع‌های ایمانی

❖ مسجد، هیأت مذهبی، محفل قرآنی، کانون فرهنگی - هنری، حوزه علمیه، تشکل‌های انقلابی دانشجویی و دانش‌آموزی، گروه‌های جهادی، محافل و مجالس مذهبی و انقلابی از جمله اعتکاف، نماز جمعه، یادمان‌ها و یادواره‌های شهدا، راهیان نور، اربعین، اجتماعات انقلابی و همچنین بسترهای مجازی مرتبط با جمع‌های ایمانی و نظایر آن امکان پذیر است که ورود به هر مجموعه‌ای، اقتضائی بوده و مسیر خاص خود را باید طی نماید که این افراد توسط پایین‌ترین سطح از سطوح حلقه‌های میانی، شناسایی و ارتباط‌گیری شده، برای آن‌ها با ظرفیت محدود (جمع‌های حداکثر ۲۰ نفره) نشست گفتمان ساز، برگزار می‌شود. ●

گام دوم

گفتمان سازی وانگیزه بخشی

ضرورت گفتمان سازی و ایجاد حس ضرورت

❶ هر امری برای تحقق، نیاز به اقناع مخاطبین و ایجاد حس ضرورت در بین آن‌ها دارد.

در موضوع حرکت عمومی نیز جوانان مؤمن، متعهد و انقلابی، تنها در صورتی به میدان می‌آیند که نسبت به ضرورت مطالبه‌ی رهبر معظم انقلاب علیه السلام از آن‌ها، اقناع شوند.

اقناع و انگیزش کافی، سبب می‌شود این جوانان با تشکیل یک گروه کوچک مردمی، برای کنشگری و حل مسائل جامعه پیرامون خود قیام کنند.

بهترین و مؤثرترین شیوهی اقناع

④ با توجه به پیچیدگی (۶) موضوع حرکت عمومی و مخاطب خاص آن (جوانان مؤمن، متعهد و انقلابی)، بهترین و مؤثرترین روش برای گفتمان-سازی، گفتگوی چهره به چهره و مباحثه کارگاهی در نشست‌هایی با مخاطب محدود (حداکثر ۲۰ نفر) است.

به گونه‌ای که بتوان در این نشست‌ها الزامات حرکت عمومی را برای مخاطبین تبیین کرد و ابهامات یا گره‌های ذهنی آنان را بی‌واسطه و به صورت مستقیم برطرف نمود. (نه گفتمان‌سازی رسانه‌ای یا برگزاری نشست‌های عمومی با مخاطب عام)

در قالب فعالیت
کارگاهی و مباحثه
در نصف روز

با دعوت قبلی از افراد
شناسایی شده، به صورت محدود
(حداکثره ۲۰ نفر)

چگونه نشست برگزار کنیم؟

با امکانات مردمی و به دور از
تجملات و تشریفات زائد اداری

در هر مکان ممکن
مثل مسجد، تکایا و
منازل شخصی و...

خروجی نشست

❖ ضروری است مخاطب به گونه‌ای اقناع شود که خروجی نشست، اعلام آمادگی برای تشکیل یک گروه کوچک مردمی و یا عضویت در یکی از گروه‌های مردمی موجود و یا در حال شکل‌گیری باشد.

بدیهی است افرادی که برای گروه‌سازی اعلام آمادگی می‌نمایند، در جلسات بعدی یا در ادامه‌ی همان نشست، توسط مسؤول حلقه میانی، نسبت به نحوه‌ی تشکیل گروه و انجام عملیات‌های آتش به اختیار، توجیه می‌شوند.

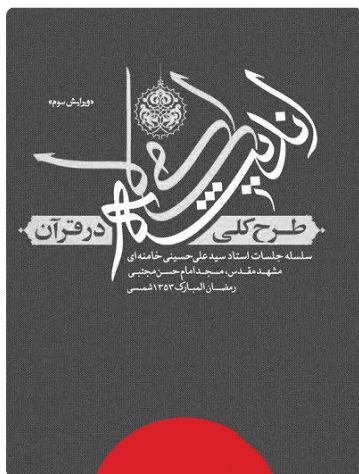
هر فرد می‌تواند آزادانه برای کنشگری (به عنوان عضو یا مسؤول گروه)، از بین موضوعات متنوع فرهنگی یا اجتماعی، با توجه به میل و علاقه شخصی، توان یا انگیزه‌ی فردی و البته اقتضائات و نیاز میدان، موضوع فعالیت خود را انتخاب کند.

بهترین محتوا برای نشست

بیانات
رهبر معظم انقلاب
در یکم خرداد سال ۱۳۹۸

کتاب طرح کلی
اندیشه‌ی اسلامی
در قرآن

انتقال محتوای نشست به مخاطبین با دعوت و کمک عناصر
گفتمان ساز منتخب در طرح ملی بیانات (توانمندسازی صاحبان ذهن
فعال و زبان گویا) با کیفیت بهتری انجام می‌گردد.

از منتخبین
طرح بیانات
استفاده کنید!

با توجه به ضرورت سرعت بخشی به حرکت عمومی، انتظار می‌رود،
هر حلقه‌ی میانی حداقل ماهانه یک نشست گفتمان ساز با مخاطبین
جدید برگزار نماید.

هر ماه
یک نشست

گام سوم

گروه‌سازی و عملیات

چرا تمرکز بر گروه‌های کوچک مردمی است؟

❶ در حرکت عمومی مد نظر رهبر معظم انقلاب علیه السلام، اصالت با کنشگری مستمر (عملیات) در قالب گروه‌های کوچک محلی است؛ نه با کنشگری فردی یا عضویت در مجموعه‌های بزرگ یا حرفه‌ای. چرا؟

چون:

الگوهای فعلی، پاسخگو نیست

از آن جا که الگوی شکل‌گیری مجموعه‌های مردمی بزرگ و نیمه حرفه‌ای، حضور میلیونی مردم در میدان افاده را تأمین نکرده، الگوی تشکیل انبوه گروه‌های کوچک محلی، می‌تواند مکمل حرکت مجموعه‌های بزرگ و نیمه حرفه‌ای شده و برطرف‌کننده این نقص باشد.

به یک الگوی جدید نیاز داریم

نوع اقدامات مردم در گام اول انقلاب، با گام دوم، کاملاً متفاوت و نیازمند الگویی جدید است. بر اساس دیدگاه رهبر معظم انقلاب علیه‌السلام، تحقق این الگو، جز از طریق شکل‌گیری انبوه گروه‌های خودجوش و آتش به اختیار محلی و انجام مستمر عملیات، توسط آن‌ها در جغرافیای محدود، امکان‌پذیر نخواهد بود.

الگوی جدید

خودجوش

تشکیل انبوه
گروه‌های کوچک محلی

عملیات‌های مستمر

آتش به اختیار

جغرافیای محدود

یک گروه کوچک مردمی چگونه شکل می‌گیرد؟

❖ فردی که انگیزه‌ی لازم در او ایجاد شده و توان ایجاد یک گروه کوچک مردمی در محله - متشکل از دوستان، همسایگان یا خانواده و خویشان - را در خود می‌بیند، با انتخاب موضوعی برای فعالیت (طبق علاقه و توان خود) و جذب تعدادی از اطرافیان، برای حل مسائل محله‌ی خود، با راهنمایی، نظارت و حمایت حلقه‌های میانی مربوطه اقدام می‌نماید.

مسئولین حلقه‌های میانی توجه داشته باشند

مهمترین نکته در شکل‌گیری واقعی و پایداری گروه‌های جدید، تشویق سرگروه‌های آن‌ها به اقدام و عمل، در قالب عملیات‌های کوچک آتش به اختیار، در مقیاس محله به‌طور مستمر است.

قطره قطره جمع گردد...

❶ در صورتی که تعداد انبوه و میلیونی گروه‌های کوچک مردمی (متشکل از ۱۰ درصد هر جمعیتی) در موضوعات مختلف و دارای اولویت برای حل مسائل انقلاب و کشور تشکیل گردد و هر گروه به حل یک مسأله - اگرچه کوچک - در یک جغرافیای محدود و به صورت مستمر اقدام نماید، به مرور زمان بخش عظیمی از مسائل اصلی جامعه توسط مردم حل خواهد شد.

به همین سبب، توجه به یک گروه کوچک محلی، نباید صرفاً معطوف به اثر فعالیت محدود خود باشد؛ بلکه باید جایگاه و اثر اقدام گروه خود را در کنار انبوهی از گروه‌های دیگر در محلات مختلف و در موضوعات متنوع، در نظر بگیرد.

ضرورت انجام عملیات های خود جوش مستمر

❶ بدیهی است چنانچه یک گروه کوچک مردمی تشکیل شود، ولی به صورت مستمر، عملیات های آتش به اختیار خود را برای حل مسائل خرد محلی آغاز نکند، این گروه، پایدار نبوده و رشد کیفی هم نخواهد داشت. بنابراین ضروری است به مسئولین گروه های جدید، تأکید گردد که مستمراً بر حلّ مسائل خرد محله ی خود - در موضوعات انتخابی - متمرکز شوند.

طراحی و اجرای عملیات، پیچیده نیست!

❶ عملیات های گروه های کوچک مردمی، روند پیچیده ای نداشته، بر اساس علاقه مندی و توانمندی اعضاء گروه و همچنین اقتضائات میدان و مسائل اولویت دار محله، به صورت خود جوش و آتش به اختیار طراحی و اجرا می گردد.

گام چهارم

توانمندسازی و هماهنگی بین گروه‌ها

نیاز به توانمندسازی و هماهنگی بین گروه‌ها داریم؛

چون:

برگزاری نشست‌های توانمندساز، به حل مشکلات و رفع موانع پیش‌روی گروه‌های مردمی، کمک کرده و با تبادل تجربیات، موجب رشد و تعالی آن‌ها می‌شود.

هماهنگی بین گروه‌ها در یک جغرافیا به افزایش اثربخشی فعالیت‌های میدانی، ایجاد هویت جمعی و نیز قابلیت جبهه‌شدن این گروه‌ها کمک می‌کند.

نشست‌های توانمندسازی در سطح شهرستان‌ها با جمعیت کمتر از یک صد نفر (برای اثربخشی بیشتر) و در قالب کارگاه‌های آموزشی یک روزه با حضور سرگروه‌های منتخب جدید، برگزار می‌شود.

محتوای نشست‌های توانمندسازی و هماهنگی

تبادل تجربیات
و تبیین اهمیت انجام
عملیات‌های مستمر و آتش به
اختیار گروه‌ها

پاسخ‌گویی به
سوالات، ابهامات و کمک به
رفع موانع با توجه به نیازسنجی
انجام شده از گروه‌ها

به اشتراک‌گذاری
اطلاعات و ایجاد هماهنگی
(رفع ناهماهنگی‌ها) و هم‌افزایی
لازم بین گروه‌ها

تبیین ضرورت
توسعه‌ی فرهنگ اخوت در
بین افراد، گروه‌ها و جمع‌های
ایمانی

ملاحظات نشست‌ها

۱

برای افزایش اثربخشی در نشست‌ها ضروری است هر نشست، حداکثر تا سقف ۱۰۰ نفر برگزار شود. در صورتی که تعداد سرگروه‌ها بیش از ۱۰۰ نفر باشد، تعداد نشست‌ها افزایش می‌یابد.

۲

در نشست‌ها از حیث **محتوای قابل ارائه، ضروری است**، تمرکز بر محتوای چهارگانه قرار گیرد و از دعوت سخنرانان و مسؤولین با موضوعات غیر مرتبط، جداً پرهیز شود. در صورت نیاز به حضور مدعو غیر مرتبط - به صورت استثناء - این امر با پرداختن به موضوعات مرتبط با مأموریت حلقه‌های میانی از قبیل جبهه‌سازی، انگیزه‌بخشی و تقویت هویت جمعی، بلامانع است.

۳

از تبلیغات عمومی در سطح شهر، برای دعوت به این نشست‌ها، حتماً **پرهیز شود**.

۴

نظر به تفاوت اساسی «ماهیت» و «دغدغه» بین یک مجموعه‌ی نیمه حرفه‌ای و یک گروه کوچک مردمی، از آن جایی که عملیات ظرفیت‌سازی برای حرکت عمومی، صرفاً از طریق تکثیر انبوه گروه‌های کوچک مردمی شکل می‌گیرد، لذا مخاطب این نشست‌ها، **منحصراً مسؤولین گروه‌های مردمی** هستند و نه مجموعه‌ها و مؤسسات نیمه حرفه‌ای. (بدیهی است نشست‌های توانمندسازی مجموعه‌های نیمه حرفه‌ای و تبادل تجربه به صورت جداگانه قابل برگزاری است.)

توضیح اجمالی

شبکه‌سازی و عملیات شبکه‌ای

شبکه‌سازی موضوعی در جبهه‌ی مردمی

❖ وقتی گروه‌های فعال در یک موضوع و در یک جغرافیای معین (محلّه یا شهرستان) برای انجام عملیات فراگروهی با هدف حلّ مسأله‌ای بزرگ‌تر از توان یک گروه، به یکدیگر ملحق می‌شوند و برای حلّ آن مسأله، عملیاتی را به شکل فراگروهی طراحی و اجرا می‌کنند، پایین‌ترین (میدانی‌ترین) لایه‌ی شبکه‌سازی در جبهه‌ی مردمی (شبکه‌ی موضوعی - موضعی) شکل می‌گیرد.

برای حلّ
مسأله‌ای بزرگ‌تر

عملیات فراگروهی

جغرافیای معین

شبکه‌سازی
موضوعی
در جبهه‌ی مردمی

شبکه‌سازی فراموضوعی در جبهه‌ی مردمی

❖ برای شکل‌گیری کامل جبهه در سطح شهرستان و حلّ مسائل کلان و فراموضوعی، لازم است سرشبکه‌های موضوعی آن شهرستان، به منظور طراحی و اجرای عملیات‌های مشترک فراموضوعی با یکدیگر هماهنگ و هم‌افزا گردند. پیگیری تحقق این هماهنگی و شکل‌گیری شبکه‌ها بر عهده‌ی حلقه‌های میانی در شهرستان است.

هماهنگی
سرشبکه‌ها

حل مسائل کلان

در سطح شهرستان

شبکه‌سازی
فراموضوعی
در جبهه مردمی

نکات مهم

۱

اگر موضوع فعالیت یک حلقه‌ی میانی، عرصه‌های عمومی باشد، آن را «**حلقه‌ی میانی عام**» و اگر یک عرصه‌ی مشخص باشد، «**حلقه‌ی میانی خاص**» می‌نامیم. از آن جا که معمولاً در هر شهرستان، ذیل هر حلقه‌ی میانی عام، چند شبکه در موضوعات مختلف و یا حتی ذیل هر حلقه‌ی میانی خاص احتمالاً چند شبکه در همان موضوع شکل خواهد گرفت، لذا مسؤولین حلقه‌های میانی، **نمی‌توانند** مسؤولیت مستقیم شبکه‌های شکل گرفته در ذیل خود را بر عهده بگیرند.

۲

با توجه به آن که **مأموریت اصلی** حلقه‌های میانی، **عملیات‌های ظرفیت‌سازی و تمرکز بر تشکیل گروه‌های جدید مردمی است**، لذا ورود این حلقه‌ها به عرصه‌ی عملیات‌های شبکه‌ای - با توجه به این که ماهیت این شبکه‌ها طراحی و انجام عملیات‌های پی در پی خواهد بود - موجب اختلال در تحقق مأموریت اصلی آن‌ها یعنی عملیات ظرفیت‌سازی خواهد شد. برای جلوگیری از این اشکال، اعضای هر شبکه‌ی موضوعی با انتخاب یک «دبیر»، امور شبکه را به او محول می‌کنند. لذا حلقه‌های میانی عام یا خاص شهرستان، می‌توانند با تمرکز کافی، **صرفاً** عهده‌دار پیگیری و تسهیل‌گری برای شکلگیری و انجام این نوع عملیات‌های شبکه‌ای باشند.

بخش پایانی

ارجاعات

۱. آنچه [در بیداری اسلامی] اتفاق افتاده، حرکت میلیونی مردم در صحنه است. این بی نظیر است. در جمهوری اسلامی، این حرکت بود که توانست ایران را نجات دهد. اگر به جای میلیون ها مردم، احزاب و گروه ها و شخصیت ها و این ها وارد میدان می شدند، این تأثیر اتفاق نمی افتاد. اثری در حضور میلیونی مردم هست که در هیچ چیز دیگر، آن اثر نیست. ❁ (بیانات در دیدار شرکت کنندگان در کنفرانس وحدت اسلامی - ۱۳۸۹/۱۲/۰۱)

۲. یکی این که میدان جهاد، میدان خیلی وسیعی است؛ یعنی شاید ده برابر این مقداری که شما حالا پیش رفته اید، می توانید پیش بروید. جهاد، این جوری است. جهاد یعنی یک حرکت جوشیده ی از اعتقاد و باور قلبی و ایمان و به کارگیری توانایی ها. اگر چنانچه آن ایمان وجود دارد، آن باور قلبی وجود دارد، پس این کار، حدّ نهایی ندارد؛ چون توانایی ها حدّ نهایی ندارند. ❁ (بیانات در دیدار جمعی از اعضای گروه های جهادی - ۱۳۹۸/۰۵/۱۰)

۳. تا چشم انداز را برای خود تعریف نکنیم، هیچ کار درستی صورت نخواهد گرفت - همه اش روزمرگی است - بعد از آن که تعریف کردیم، اگر برنامه ریزی نکنیم، کار بی برنامه به سامان نخواهد رسید. بعد از آن که برنامه ریزی کردیم، اگر همت نکنیم، حرکت نکنیم، ذهن و عضلات و جسم خود را به تعب نیندازیم و راه نیفتیم، به مقصد نخواهیم رسید. این ها لازم است. ❁ (بیانات در دیدار دانشجویان و اساتید دانشگاه های استان همدان - ۱۳۸۳/۰۴/۱۷)

۴. این سازندگی ها و کارهایی که باعث ترقی کشور است، در بخش - های مختلف و بیشتر به وسیله عناصر مؤمن انجام می شود. عناصر غیرمؤمن و نامعتقد - که حزب اللّهی نیستند - گرچه حرف می زنند، اما کار چندان برای مملکت انجام نمی دهند. بیشتر کارهای سازنده و مؤثر را همین عناصر مؤمن و حزب اللّهی معتقد به انقلاب و فعالان و مدیران دلسوز نسبت

به مملکت و نظام، انجام می دهند. عناصر فعال، بچه های خود انقلاب اند. دیگران هیچ کمک و خدمتی به ما نکردند. بچه های انقلاب اند که کارهای سازنده را انجام می دهند و زحمات طاقت فرسا را متحمل می شوند. پیشرفت کشور، این گونه حاصل می شود. ❁ (بیانات در دیدار روحانیون و مبلغان - ۱۳۷۵/۰۲/۲۶)

۵. این حرکت، طبعاً با محوریت جوان متعهد است. جوان های

متعهد، محور این حرکت اند. ❁ (دیدار جمعی از دانشجویان -

۱۳۹۸/۰۳/۰۱)

ایمان بدون تعهد، بدون احساس مسؤولیت، بدون انجام تعهدها و به تعبیر قرآن، بدون عمل صالح، ایمان نیست و نتایج ایمان بر ایمان مجرد و خشک و ذهنی مترتب نمی گردد. علاوه بر این، این حقیقت دیگر هم باید مورد نظر باشد که تعهد، همیشگی و همگانی است. آن کسی که مؤمن است و می خواهد مؤمن بماند و از ثمرات مؤمن بودن بهره ببرد، در مقابل همه ی احکام خدا باید احساس تعهد کند و در همه جا باید احساس تعهد کند. موسمی نیست تعهد. گاه گاهی نیست تعهد. تعهد همگانی و همه جایی و همیشگی است. ❁ (کتاب طرح کلی اندیشه ی اسلامی در قرآن - ص ۱۱۶)

۶. همین که از بیست سال پیش تا حالا از کارهای ساده ی آن چنانی،

رسیده اید به برنامه ریزی های کلان این چینی. این را ادامه بدهید؛

همین طور پیش بروید و بگذارید ما یک مجموعه ی عظیمی از نسل

انقلاب اسلامی را در کشورمان شاهد باشیم که از لحاظ سطح فهم مسائل مدیریتی

و خدمت رسانی و ایجاد عدالت و قیام به قسط - که این ها در اسلام، لازم است و

جامعه ی اسلامی، قیام به قسط لازم دارد - به جایی برسد که ذهن های معمولی بشر

به آن جا نرسیده و باید از آن الگو بگیرند. این یک [نکته] که خلاصه اش پیشرفت در

جهت اندیشه ی جهادی و کار جهادی و فکر جهادی است. ❁ (بیانات در دیدار

جمعی از اعضای گروه های جهادی - ۱۳۹۸/۰۵/۱۰)

ارتباط با ما

از تمامی فعالان فکری و میدانی جبهه‌ی
فرهنگی و اجتماعی انقلاب تقاضای شود،
پیشنهادات و سوالات خود را در خصوص گام‌های اجرایی عملیات
ظرفیت‌سازی، همچنین تجربیات میدانی خود در امر ظرفیت‌سازی
(تشکیل گروه‌های کوچک مردمی)
از طریق پیام‌رسان ایتا به شماره

۰۹۹۰۱۲۲۰۱۱۷

یا شناسه

@Neshast_Bayyemat

ارسال نمایند.
باتشکر

کانال بینات در آپارات:
aparat.com/NeshasteBayemat

کانال بینات در ایتا:
eitaa.com/neshastebayemat

ما به یک حرکت عمومی به
سمت آن چشم انداز، نیاز داریم. باید یک
حرکت عمومی در کشور راه بیفتد. البته این حرکت
وجود دارد، منتها بایستی انضباط پیدا کند، سرعت
پیدا کند و پیشرفتش به سمت آن چشم انداز محسوس
باشد. این حرکت طبعاً با محوریت جوان متعهد است.
جوان های متعهد، محور این حرکت اند.

مقام معظم رهبری علیه السلام

یک سه نود و هشت